

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Urtos/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 2020010044
Dátum vydania rozhodnutia: 11.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2020010044.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Petra Paludu na neverejnom zasadnutí konanom 11. novembra 2020 v Bratislave prejednal sťažnosť odsúdeného H. Q. podanú proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/18/2020, z 13. októbra 2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného H. Q. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozhodol uznesením, sp. zn. 6Ntc/18/2020, z 13. októbra 2020 tak, že postupom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 66 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného H. Q. o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt zo 7. júna 2017, sp. zn. 12 Hv 27/17z - 23, v spojení s rozsudkom Najvyššieho krajského súdu Viedeň z 13. novembra 2017, sp. zn. 132Bs/309/17m, ktorý bol uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2018, č. k. 6Ntc/3/2018-110, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. septembra 2018, sp. zn. 4Urto/5/2018, a rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt z 5. júla 2016, sp. zn. 8Hv 44/16v, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Eisenstadt zo 4. januára 2017, sp. zn. 14BE/115/16z, ktorý bol uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 20. novembra 2018, č. k. 6Ntc/15/2018-81, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. apríla 2019, sp. zn. 2Urto/1/2019.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že:

„Pokiaľ ide o posúdenie formálnej podmienky, krajský súd konštatuje, že odsúdený vykonával postupne viac trestov odňatia slobody, preto za účelom splnenia formálnej podmienky je potrebné tieto tresty posudzovať ako jeden trest, pričom, odsúdený môže byť podmienčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí jednotlivých uložených trestov (§ 66 odsek 3 Trestného zákona).

V ďalšom krajský súd poukazuje na právne závery obsiahnuté v uznesení Najvyššieho súdu SR z 8.

septembra 2015, sp. zn. 2Urtost/1/2015, v ktorom sa najvyšší súd v rámci rozhodovania o predchádzajúcej žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podrobne zaoberal splnením práve formálnej podmienky".

V citovanom rozhodnutí Najvyšší súd uviedol, že z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmienčnom prepustení, je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 a v § 11 Trestného zákona. Pri posudzovaní skutkov odsúdeného ako prečinu, zločinu alebo obzvlášť závažného zločinu je treba vychádzať z trestných sadziieb uvedených v Rakúskom Trestnom zákone. Pri právnej kvalifikácii podľa uznaného rozhodnutia - rozsudku Krajského súdu Eisenstadt zo 7. júna 2017, sp. zn. 12Hv/27/17z, v spojení s rozsudkom Najvyššieho krajského súdu Viedeň z 13. novembra 2017, sp. zn. 132Bs/309/17m (skutok A,D - trestný čin obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a odsek 1 druhý a tretí prípad, odsek 2 číslo 1 a 3 rakúskeho zákona o omamných látkach, § 12 tretí prípad rakúskeho Trestného zákonníka, skutok B,C - trestný čin obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a odsek 1 piaty prípad a odsek 2 číslo 1 a 3 rakúskeho zákona o omamných látkach, § 15 rakúskeho Trestného zákonníka - osvedčenie z 19. februára 2018) uznaného rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2018, sp. zn. 6Ntc/3/2018, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. septembra 2018, sp. zn. 4Urto/5/2018, ide o úmyselný trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov (trestná sadzba 1 až 10 rokov podľa § 28a odsek 2 rakúskeho zákona o omamných látkach). Ide teda o zločin (§ 11 odsek 1 Trestného zákona), čomu zodpovedá lehota pre podmienčné prepustenie podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona (výkon 2/3-ín uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 3,5 roka - 1277 dní), ktorá plynula od 11. apríla 2017 (č. l. 178 spisu - uznesenie Krajského súdu v Trnave z 13. mája 2019, sp. zn. 6Ntc/3/2018, o započítaní väzby, výkonu trestu odňatia slobody v Rakúskej republike a doby prevozu na územie Slovenskej republiky). Podľa skráteného výpisu klienta - odsúdeného - tento trest odsúdený k 9. októbru 2020 vykonal.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu podľa uznaného rozhodnutia rozsudku Krajského súdu Eisenstadt z 5. júla 2016, sp. zn. 8Hv/44/16v, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho krajského súdu Viedeň zo 4. januára 2017, sp. zn. 14Be/115/16z (trestný čin obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a odsek 1 prvý, druhý a piaty prípad rakúskeho zákona o omamných látkach - osvedčenie z 19. februára 2018) uznaného rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 20. novembra 2018, sp. zn. 6Ntc/15/2018, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. apríla 2019, sp. zn. 2Urto/1/2019, ide o úmyselný trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov (trestná sadzba až 5 rokov podľa § 28a odsek 1 rakúskeho zákona o omamných látkach). Ide teda o prečin [§ 10 odsek 1 písm. b) Trestného zákona], čomu zodpovedá lehota pre podmienčné prepustenie podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona (výkon 1/2-ice uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov), pričom podľa osvedčenia odsúdený vykonal trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov a bol odsúdenému zvyšok trestu odpustený a následne Krajský súd Eisenstadt zrušil odpustenie trestu a odsúdený má vykonať zostávajúcich 151 dní (č. l. 7 až 8 spisu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/15/2018).

Odsúdený pri uloženom treste odňatia slobody za zločin vo výmere 3,5 roka (42 mesiacov) uloženom rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt zo 7. júna 2017, sp. zn. 12Hv/27/17z, v spojení s rozsudkom Najvyššieho krajského súdu Viedeň z 13. novembra 2017, sp. zn. 132Bs/309/17m, mohol byť podmienčne prepustený po výkone 28 mesiacov výkonu trestu odňatia slobody (2/3-iny zo 42 mesiacov) a pri uloženom treste odňatia slobody za prečin vo výmere 15 mesiacov uloženom rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt z 5. júla 2016, sp. zn. 8Hv/44/16v, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho krajského súdu Viedeň zo 4. januára 2017, sp. zn. 14Be/115/16z, mohol byť podmienčne prepustený po výkone 7 a 1 mesiaca výkonu trestu odňatia slobody (1/2-ica z 15 mesiacov), t. j. odsúdený mohol byť podmienčne prepustený po výkone súčtu týchto pomerných častí uložených trestov odňatia slobody vo výmere 35 a 1 mesiaca (28 + 7 a 1).

Nakoľko odsúdený podľa § 66 odsek 3 Trestného zákona vykonal k 9. októbru 2020 trest odňatia slobody presahujúci 42 mesiacov (t. j. viac ako 35 a 1 mesiaca), formálna podmienka je u neho nepochybne splnená.

Medzi formálne podmienky nepatrí len splnenie vyššie uvedenej lehoty, ale v prípade podávania opakovaných žiadostí o podmieňné prepustenie, musí byť splnená aj ďalšie formálna podmienka predpokladaná ust. § 415 odsek 1 veta druhá Trestného poriadku a síce, že odsúdený návrh opakuje až po uplynutí jedného roka od zamietnutia. V tomto prípade bolo naposledy o žiadosti odsúdeného o podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Trnave z 20. júna 2019, č. k. 3Ntc/18/2019-55, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 2019, sp. zn. 3Urtos/6/2019. Je zrejmé, že odsúdený podal žiadosť už 26. augusta 2020, t. j. o dva dni skôr (predchádzajúce uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28. augusta 2020), avšak ku dňu rozhodovania na verejnom zasadnutí, t. j. k 13. októbru 2020, už rok uplynul, preto krajský súd považoval aj túto podmienku za splnenú.

Pokiaľ ide o materiálne podmienky, súd musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré poskytnú súdu komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti vedia ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí ústav na výkon trestu odňatia slobody. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok, týkajúcich sa možnosti podmieňného prepustenia odsúdeného na slobodu je preto pre všeobecný súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku - preukázanie polepšenia vo výkone trestu odňatia slobody plnením svojich povinností, krajský súd je vzhľadom na obsah hodnotenia ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou toho názoru, že odsúdený túto podmienku splnil. Z hodnotenia je zrejmé, že jeho správanie počas výkonu trestu je na požadovanej úrovni. Bol dokonca 2 krát disciplinárne odmenený (naposledy 14. júla 2020), pričom disciplinárne potrestaný vôbec nebol. Riadne dodržiaval ústavný poriadok, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval. Chodil ustrojený, v osobných veciach udržiaval poriadok a na izbe čistotu. Osobnú a kolektívnu hygienu udržiaval na primeranej úrovni. Zúčastňoval sa kultúrno-zábavných činností a kultúrno-osvetovej činnosti. Bol aj pracovne zaradený, kde si svoje povinnosti plnil. Zapájal sa aj do činností týkajúcich sa čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov. Udržiaval kontakt s rodinou. K trestnej činnosti zastáva kritický postoj. Stanovené ciele programu zaobchádzania teda odsúdený splnil a je možné konštatovať jeho polepšenie, keďže cieľom bolo u odsúdeného viesť ho k zodpovednosti za svoje správanie, k uvedomovaniu si následkov svojho nevhodného počínania a ku kritickému postojú k spáchanému trestnému činu.

Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmieňne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona splňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstata podmieňného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody totižto netkvie v tom, že za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bude páchatel po odpykaní stanovenej doby automaticky prepustený na slobodu bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Na podmieňné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok. Podmieňné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, teda že u neho nie je príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmieňnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Podmieňné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmieňnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že

odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienčnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Vychádzajúc z vyššie prezentovaných úvah a záverov, krajský súd konštatuje, že odsúdený nespĺňa druhú materiálnu podmienku predpokladanú Trestným zákonom, teda od neho nie je možné dôvodne očakávať, že na slobode povedie riadny život.

Tento záver sa opiera predovšetkým o odpis z registra trestov odsúdeného, z ktorého je zrejmé, že sa odsúdený sústavne dopúšťa rôznorodej trestnej činnosti už od roku 1997, pričom doposiaľ bol až 11-krát súdne trestaný. Je pravdou, že niektoré odsúdenia z minulosti má už zahladené, ale z hľadiska posudzovania jeho sklonov k páchaniu trestnej činnosti je možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel trestný čin spáchal. Z odpisu z registra trestov odsúdeného je tiež zrejmé, že tento bol opakovane vo výkone trestu odňatia slobody a zrejmé je aj to, že ho ani výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody od páchania ďalšej trestnej činnosti neodradil, keďže sa trestnej činnosti dopúšťal aj následne po prepustení na slobodu. To svedčí o tom, že v minulosti nielen hrozba nepodmieneným trestom, ale aj samotný jeho výkon nespĺnili svoj účel, keď nemali dostatočne odstrašujúci účinok na odsúdeného. Možno preto uzavrieť, že predchádzajúci spôsob života odsúdeného poznačený jeho zjavnými sklonmi k páchaniu rôznorodej trestnej činnosti, dnes nedáva nie že dostatočné, ale vôbec žiadne záruky na to, že by v prípade podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu mohol viesť riadny život".

Proti uzneseniu krajského súdu podal odsúdený priamo po jeho vyhlásení do zázpisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť, ktorú však následne neodôvodnil napriek tomu, že bol krajským súdom vyzvaný na možnosť jej dodatočného písomného odôvodnenia v lehote piatich dní s tým, že po márnom uplynutí určenej lehoty bude vec predložená na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (viď pokyn pre kanceláriu, č. l. 72 spisu, resp. oznámenie na č. l. 73 spisu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 Trestného poriadku správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného H. Q. nie je dôvodná.

Z predloženého spisu vyplýva, že odsúdený bol na Slovensko dodaný z cudziny 18. apríla 2019 na výkon trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 12 Hv 27/17z - 23, zo 7. júna 2017 v spojení s rozsudkom Najvyššieho krajského súdu Viedeň, sp. zn. 132 Bs 309/17m, z 13. novembra 2017, ktorý bol uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/3/2018-110, z 22. mája 2018 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej, sp. zn. 4Urto/5/2018, republiky z 11. septembra 2018 a na výkon trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 8Hv 44/16v, z 5. júla 2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 14BE 115/16, zo 4. januára 2017, ktorý bol uznaný rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/15/2018-81, z 20. novembra 2018 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Urto/1/2019, z 2. apríla 2019

Rovnako tak je z obsahu predloženého spisu zrejmé, že rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 12Hv 27/17z-23, zo 7. júna 2017 v spojení s rozsudkom Najvyššieho krajského súdu Viedeň, sp. zn. 132 Bc/309/17m, z 13. novembra 2017 bol H. Q. v bodoch A/ a D/ odsúdený za spáchanie zločinu obchodovania s omamnými látkami v zmysle § 28a odsek 1 druhý a tretí prípad a odsek 2 číslo 1 a 3 rakúskeho Zákona o omamných látkach a § 12 tretí prípad rakúskeho Trestného zákonníka, v bodoch B/ a C/ zločinu obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a odsek 1 piaty prípad a odsek 2 číslo 1 a 3 rakúskeho Zákona o omamných látkach a § 15 rakúskeho Trestného zákonníka, v trvaní 3 a pol roka (so započítaním výkonu väzby, časti trestu ako i doby prevozu, celkovo od 11. apríla 2017 do 18. apríla 2019) so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Napokon rozsudkom Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 8Hv 44/16v, z 5. júla 2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 14BE 115/16z (a v spojení s uznesením Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 12Hv 27/17z, zo 7. júna 2017), bol H. Q. odsúdený za spáchanie zločinu obchodovania s omamnými

látkami v zmysle § 28a odsek 1 prvý, druhý a piaty prípad a odsek 2 číslo 1 a 3 rakúskeho Zákona o omamných látkach, v trvaní 151 dní (zvyšok uloženého 15 mesačného nepodmienečného trestu) so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na odsúdeného vyplynulo, že odsúdený bol 7. mája 2019 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, pričom bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho krátkého pobytu v predchádzajúcom ústave nebolo možné objektívne hodnotiť, nevyskytli sa však žiadne negatívne poznatky. Správanie a vystupovanie menovaného počas jeho pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo na požadovanej úrovni, až na jedno zlyhanie (odsúdený prechovával vo svojich veciach tlačovinu s pornografickou tematikou). Príkazy a nariadenie príslušníkov rešpektuje, v osobných veciach si udržiava poriadok. Osobnú hygienu dodržiava, chodí riadne ustrojený. Doposiaľ bol dvakrát disciplinárne odmenený, naposledy 14. júla 2020 udelením mimoriadneho povolenia návštevy za dlhodobé vzorné plnenie pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. Neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz, ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania, počúvaním rozhlasu, čítaním dostupných kníh a tlače, príležitostne hrá spoločenské hry. Do aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája. Snaží sa tráviť voľný čas zmysluplne. Pracovne zaradený je od 23. mája 2019 na pracovisku v ústave s dohľadom, vnútorná prevádzka - kuchyňa odsúdených. Pracovné povinnosti si plní zodpovedne, jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni. Zapája sa aj do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (experimentovanie s drogami, dlhodobá bez stáleho zamestnania, spáchaný zločin). V súčasnosti sú v pedagogickej dokumentácii evidované voči menovanému ďalšie trestné konania. Na základe aktuálnych skutočností možno konštatovať, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a bolo odporúčané ho podmiennečne prepustiť (č. l. 1 a nasl. spisu).

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplynulo, že tento bol doposiaľ 11 krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť; z registra súdov bolo zistené, že sa voči odsúdenému vedú na súdoch aj iné trestné konania, ktoré dosiaľ neboli skončené (č. l. 62 a nasl. spisu).

Ako už správne uzavrel krajský súd, pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu podľa uznaného rozhodnutia rozsudku Krajského súdu Eisenstadt, sp. zn. 8Hv/44/16v, z 5. júla 2016 v spojení s rozhodnutím Najvyššieho krajského súdu Viedeň, sp. zn. 14Be/115/16z, zo 4. januára 2017 (trestný čin obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a odsek 1 prvý, druhý a piaty prípad rakúskeho zákona o omamných látkach - osvedčenie z 19. februára 2018) uznaného rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/15/2018, z 20. novembra 2018 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Urto/1/2019, z 2. apríla 2019, ide o úmyselný trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov (trestná sadzba až 5 rokov podľa § 28a odsek 1 rakúskeho zákona o omamných látkach). Ide teda o prečin [§ 10 odsek 1 písm. b) Trestného zákona], čomu zodpovedá lehota pre podmiennečné prepustenie podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona (výkon polovice uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov), pričom podľa osvedčenia odsúdený vykonal trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov a bol odsúdenému zvyšok trestu odpustený a následne Krajský súd Eisenstadt zrušil odpustenie trestu a odsúdený má vykonať zostávajúcich 151 dní (č. l. 7 a nasl. priloženého spisu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 6Ntc/15/2018).

Najvyšší súd ďalej poznamenáva, že z hľadiska posúdenia dotknutého trestného činu ako zločinu vo vzťahu k podmienke výkonu určitej časti trestu pri podmiennečnom prepustení (§ 66, § 67 Trestného zákona) je rozhodujúca právna kvalifikácia podľa cudzieho rozhodnutia (a týmto rozhodnutím kvalifikačne použitého zákona iného štátu), ktoré bolo uznané príslušným súdom Slovenskej republiky, a to z hľadiska kritérií uvedených v § 10 Trestného zákona a § 11 Trestného zákona (forma zavinenia a trestná sadzba trestu odňatia slobody - primerane R 13/2016).

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak

odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, tú odsúdený splnil tak, ako uzavrel aj krajský súd vo svojom uznesení upravujúce konkrétnu formálnu podmienku, a to aj s poukazom na znenie § 66 ods. 3 Trestného zákona (výkon súčtu pomerných častí jednotlivých uložených trestov), pričom rovnako tak reflektoval na skorší právny názor vyslovený najvyšším súdom v sťažnostnom konaní v totožnej veci odsúdeného a síce v uznesení, sp. zn. 3Urtost/6/2019, z 28. augusta 2019.

Naproti tomu vo vzťahu k možnosti konštatovania splnenia materiálnej podmienky podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody najvyšší súd poznamenáva, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v rámci konania o podmiennečnom prepustení význam, je daný predpoklad, že odsúdený po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Okolnosťou, ktorá má v tejto súvislosti veľký význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane vyhodnotenia rizika jeho prípadnej recidívy. V nadväznosti na uvedené musí súd zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože tieto okolnosti vedú ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí ústav na výkon trestu odňatia slobody.

V tejto súvislosti najvyšší súd v prvom rade poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ktoré najvyšší súd doslovne citoval tak, ako je uvedené v predchádzajúcom texte tohto uznesenia. Preto možno len v stručnosti uviesť, že riaditeľ príslušného ústavu na výkon trestu odňatia slobody v písomnom hodnotení súhrnne konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť.

Na druhej strane však nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že resocializačná prognóza je v zmysle podaného hodnotenia vo vzťahu k riziku sociálneho zlyhania odsúdeného už priaznivá menej - odsúdený „experimentoval" s drogami, dlhodobo nemá stále zamestnanie a obsah jeho odpisu z registra trestov vykazuje spolu jedenásť záznamov. V nadväznosti na uvedené potom ani najvyšší súd nevidí najmenší dôvod, aby sa odklonil od svojho predchádzajúceho záveru vyjadreného v skôr citovanom uznesení

týkajúcom sa predchádzajúcej žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kde explicitne poukázal na veľmi početnú (opakovanú) trestnú činnosť s počtom 11 záznamov. Opakované páchanie druhovo identickej trestnej činnosti (majetkovej) svedčí o tom, že v prípade odsúdeného H. Q. nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život s poukazom na odpis registra trestov (č. l. 51 a nasl. spisu). Je síce pravdou, že nemožno paušálne dospieť k záveru, že u odsúdených s početnou kriminálnou minulosťou už podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neprichádza do úvahy; nemožno však abstrahovať (odmyslieť si) skutočnosť, že s ohľadom na túto kriminálnu minulosť bude splnenie materiálnej podmienky, t. j. že bude odsúdený H. Q. viesť riadny život, skôr veľmi výnimočné. Ani skutočnosť, že odsúdený je zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia (§ 66 ods. 2 Trestného zákona), by neprivedila iný záver súdu, pretože odsúdený je dlhodobo bez riadneho zamestnania, experimentoval s drogami a jedným zo spáchaných trestných činov bol aj zločin.

Najvyšší súd poznamenáva, že každý si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chyby (chýb), ktorej sa dopustil a na preukázanie, že jeho zlyhanie bolo ojedinelé a už sa nebude opakovať. V tejto súvislosti však najvyšší súd prijal záver, že odsúdený premárnil svoje šance dokázať spoločnosti, že sa polepšil a išlo len o ojedinelé ľudské zlyhanie. Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny život; laicky povedané, najvyšší súd neuveril pozitívnej motivácii odsúdeného, ktorá ho zrejme viedla k podaniu žiadosti o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Naopak, najvyšší súd dospel k záveru, že pravidlá normálneho spolužitia je odsúdený podľa všetkého schopný rešpektovať zrejme len pod dozorom vo väzení.

Najvyšší súd takisto v zhode s krajským súdom upozorňuje, že na podmieňané prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa odsúdený mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. K tomu najvyšší súd odkazuje aj na doktrínu všeobecne prijatý záver, a síce že: „Zmysel podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy“. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmieňanom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Urtost/3/2015, sp. zn. 3Urtost/1/2015, sp. zn. 6Urtost/1/2015), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti, na čo správne poukázal už krajský súd.

V konečnom dôsledku ani skutočnosť, že u odsúdeného došlo vo vzťahu k niektorým predchádzajúcim odsúdeniam k ich zahľadaniu nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného, čo ostatne výstižne konštatoval aj krajský súd. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmieňanom prepustení z výkonu trestu. V jeho prípade teda riziko recidívy - opätovného zlyhania, ak by bol podmieňane prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, výrazne prevažuje nad ochotou najvyššieho súdu uveriť, že sa už konečne rozhodol viesť riadny život.

Preto najvyšší súd v úplnostiach zdieľa právny názor a s tým súvisiaci záver krajského súdu o nenaplnení materiálnej podmienky na pozitívne rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a uvádza, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu je úplné, zrozumiteľné a presvedčivé. Preto najvyšší súd na sťažnosťou napadnuté uznesenie ďalej

odkazuje bez potreby opakovať tam uvedené rozhodné skutočnosti.
S poukazom na vyššie uvedené rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.